

Nummer 88

datum raadsvergadering	:	21 december 2023
onderwerp	:	Conceptregeling van de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland (Huiselijk geweld en Kindermishandeling)
portefeuillehouder	:	Dirk de Jager/Joyce Langenacker
datum raadsvoorstel	:	6 november 2023

Samenvatting

Het College van B&W heeft ingestemd met de conceptregeling van de gemeenschappelijke regeling GGD-Amsterdam-Amstelland (GR GGD Amsterdam-Amstelland, waardoor deze voldoet aan de eisen van de per 1 juli 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Ook het dagelijks bestuur van de GR heeft ingestemd.

De raad wordt voorgesteld geen zienswijze in te dienen op het concept van de aangepaste GR GGD Amsterdam – Amstelland. Ook wordt gevraagd in te stemmen met het formeel uittreden van de raad als deelnemer van het bestuur van de GR GGD Amsterdam – Amstelland. Raadsleden konden voor de wetswijziging zelf zitting nemen in het bestuurlijk overleg van de GR, na uittreden kan dit niet meer. Wél blijft de raad zowel de kaderstellende als de controlerende rol én budgetrecht behouden, maar dan via de verantwoordelijk wethouder/bestuurder. Deze uittreding is een formaliteit, om de feitelijke situatie kloppend te maken met de juridische situatie.

Wat is de juridische grondslag?

De Wet op de maatschappelijke opvang (Wmo) 2015 legt het College van B&W de plicht op om een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), met andere woorden een Veilig Thuis organisatie, in te richten. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stelt dat de raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van twee of meer gemeenten afzonderlijk of tezamen, ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling kunnen treffen ter behartiging van één of meer bepaalde belangen van die gemeenten. Per 1 januari 2017 is de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld vastgelegd in een openbaar lichaam/gemeenschappelijke regeling, genaamd Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam Amstelland. Dit lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het rechtsgebied van het lichaam omvat het grondgebied van de leden. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar lichaam GGD Amsterdam Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) alsmede het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam. Daarnaast valt onder deze regeling ook de opvang voor slachtoffers door Blijf Groep en de regioaanpak Veiligheid voor Elkaar.

Sinds 2015 bepaalt de Wgr dat alleen bestuursorganen die bevoegdheden inbrengen in een gemeenschappelijke regeling, deelnemer kunnen zijn aan de betreffende regeling. Alhoewel alleen colleges bevoegdheden inbrengen in de GR GGD Amsterdam-Amstelland, is abusievelijk nog sprake van een gemengde regeling waar naast de colleges, ook de

raden aan deelnemen. Klaarblijkelijk is bij een eerdere wijziging van de GR GGD Amsterdam-Amstelland dit nog niet geactualiseerd, daarom wordt dit nu hersteld.

Wat is de voorgeschiedenis?

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) gewijzigd. Deze wetswijziging dient voor 1 juli 2024 in alle gemeenschappelijke regelingen geïmplementeerd te worden. Ook de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Amsterdam-Amstelland (GR GGD) moet worden gewijzigd.

In de GR GGD Amsterdam – Amstelland zijn opgenomen: Veilig Thuis, het Centrum Seksueel Geweld, het Steunpunt Seksueel Geweld en de Regioaanpak 'Veiligheid voor Elkaar'(2020-2025) gericht op het tegengaan van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hiernaast besluiten de leden van deze GR ook over de opvang van slachtoffers van huiselijk geweld, verzorgd door de Blijf Groep.

De regio Amsterdam-Amstelland heeft een adviesbureau, Proof Adviseurs, gevraagd om ondersteuning te bieden bij het proces van de wijziging van de GR.

Waarom dit raadsvoorstel?

De conceptregeling is gewijzigd op de volgende onderdelen:

- **Algemeen:** begripsbepalingen in de GR op elkaar aangesloten en waar nodig artikelen omgenummerd vanwege de invoeging/toevoeging van artikelen of artikelleden;
- **Aanhef en overwegingen** geactualiseerd naar collegeregeling (in plaats van een gemengde regeling) en aangevuld met de noodzaak tot wijziging in verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen;
- **Artikel 4:** een vijfde lid toegevoegd wat de mogelijkheid creëert dat afzonderlijke colleges, binnen de in artikel 3 vermelde belangen, kunnen besluiten taken aan het algemeen bestuur in mandaat op te dragen, zonder dat daarvoor de GR gewijzigd hoeft te worden. Hiermee is flexibiliteit gecreëerd;
- **Artikel 5:** samenstelling algemeen bestuur is aangepast vanwege de (wettelijk noodzakelijke) overgang naar een collegeregeling (er zijn immers geen raadsbevoegdheden ingebracht in de GR GGD Amsterdam-Amstelland) en de terminologie is gewijzigd om meer helderheid te creëren;
- **Artikel 6:** zie hiervoor bij artikel 5;
- **Artikel 8:** terminologie gewijzigd om meer helderheid te creëren, maar uitgangspunten die voorheen golden (bijv stemverhoudingen in algemeen bestuur (AB) om recht te doen aan het verschil in inwonersaantal tussen de afzonderlijke gemeenten) zijn gelijk gebleven;
- **Artikel 8:** toegevoegd lid 8 om aan de plicht van artikel 31a Wgr te voldoen dat dergelijke besluiten alleen na wensen en bedenkingen van de raad genomen mogen worden;
- **Artikel 8:** toegevoegd lid 9 , naar aanleiding van de gewijzigde Wgr (artikel 10, lid 5 Wg) is gekozen om voorafgaande aan het vaststellen door het AB van meerjarenbeleidsplannen zoals de regioaanpak en plannen van vergelijkbare strekking en inhoud eerst zienswijze te vragen aan de raden;
- **Artikel 9** toegevoegd: hiermee wordt voldaan aan de plicht een bepaling over de wijze waarop inwoners en belanghebbenden kunnen participeren op te nemen in de GR (artikel 10 lid 7 Wgr). Er is gekozen het AB te laten bepalen op ten aanzien van welke besluiten participatie wordt ingezet. Dit gebeurt op de in de betreffende gemeenten gebruikelijke wijze (omdat sprake is van gemandateerde taken) hierbij

hoeft niet afdeling 3.4 van de Awb in acht genomen te worden (daarmee is meer vrijheid tot het invullen van de termijnen);

- **Artikel 11 en 12:** terminologie kloppend gemaakt;
- **Artikel 14:** in lijn met de Wgr gebracht. Het Dagelijks Bestuur (DB) mag nooit groter zijn dan 3 personen bij een GR met 6 deelnemers;
- **Artikel 15:** toegevoegd lid 3 om te expliciteren dat er geen besluiten van het DB aan de raden ter zienswijze worden voorgelegd;
- **Artikel 20:** toegevoegd lid 4 om te expliciteren dat er geen besluiten van de voorzitter aan de raden ter zienswijze worden voorgelegd;
- **Artikel 27 en 28:** genoemde termijnen aangepast aan de nieuwe termijnen in de Wgr;
- **Artikel 28:** toegevoegd lid 4 om te voldoen aan de nieuwe wettelijke plicht dat het DB de raden schriftelijk en gemotiveerd in kennis stelt van het oordeel over de zienswijze op de begroting en de conclusies die daaraan verbonden zijn (art 10 lid 6 Wgr);
- **Artikel 34:** in lid 3 toegevoegd de gewijzigde procedure voor toetreding ingevolge artikel 1 Wgr;
- **Artikel 35, 35a, 35b en 35c:** uittredingsprocedure aangepast aan de gewijzigde Wgr (artikel 9 Wgr) waarin wordt bepaald dat duidelijk is onder welke voorwaarden kan worden uitgetreden en wat de gevolgen van uittreding zijn, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de GGD Amsterdam-Amstelland en de gemeenten waarvan de colleges deelnemen;
- **Artikel 37:** toegevoegd een bepaling over evaluatie van de regeling. Gekozen is om het AB te laten bepalen binnen welke termijn en waarover wordt geëvalueerd;
- **Artikel 38:** bekendmaking aangepast aan de gewijzigde bepalingen in de Wgr;

Daarnaast moet het oneigenlijke deelnemerschap van de raden aan de GR beëindigd om de feitelijke situatie gelijk te trekken met de juridische situatie.

Wat gaan we doen?

Proof Adviseurs heeft een conceptregeling geschreven die voldoet aan de eisen van de Wgr en is getoetst door een jurist van de gemeente Amsterdam en juristen van de GGD. Gezien het doorlopen proces en de voorliggende conceptregeling wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen op de conceptregeling van de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland (huiselijk geweld en seksueel geweld). De regeling wordt gewijzigd op een aantal onderdelen, waaronder het uittreden van de raden van Amstelland-Amsterdam uit de GR.

Op dit moment is sprake van oneigenlijk deelnemerschap van de gemeenteraden. De GR GGD geeft uitvoering aan collegetaken die genoemd zijn in de Wpg en Wmo. Op geen enkele manier zijn er raadsbevoegdheden ingebracht in deze GR. Er is dus eigenlijk sprake van een collegeregeling. Momenteel is de GR GGD nog vormgegeven als een gemengde regeling, waarbij zowel raden als college deelnemers zouden moeten zijn van de regeling. Gelet op het feit dat er alleen collegebevoegdheden zijn opgenomen in deze GR, zou een deelnemer vanuit de raad een oneigenlijke deelnemer zijn. Alleen als er nog raadsbevoegdheden worden ingebracht in de GR GGD kunnen zij deelnemer zijn van de GR GGD. Aangezien hier geen sprake van is, zullen de raden moeten uittreden zodat de GR GGD niet alleen een collegeregeling is, maar ook juridisch zo is vormgegeven. Het uittreden van de raad als deelnemer van het bestuur van de GR GGD Amsterdam – Amstelland heeft geen risico's, er worden geen bevoegdheden weggenomen. Het betreft slechts een juridische correctie ten opzichte van de feitelijke situatie.

Wat is het maatschappelijke effect?

N.V.T.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Alle wettelijke aanpassingen zijn doorgevoerd in de bijgevoegde concept GR GGD. Deze wetwijziging dient voor 1 juli 2024 in alle gemeenschappelijke regelingen geïmplementeerd te worden. Verder mogen raden mogen geen deelnemer zijn van een collegeregeling. Om de juridische situatie in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie, moet het oneigenlijk deelnemerschap van de raden in de GR GGD worden gecorrigeerd door de raden te laten besluiten uit te treden uit de GR GGD.

Naast de aanpassingen die noodzakelijk waren om aan de nieuwe Wgr te voldoen, wordt er aanvullend hierop nog een 'kapstok' bepaling toegevoegd. In de huidige GR GGD is het belang van de regeling flexibel ingericht. Het belang is ruim omschreven en veel taken zullen daarin ondergebracht kunnen worden, indien wenselijk. Dit betekent dat de ruime omschrijving van het belang in de GR niet gewijzigd hoeft te worden.

Wat wel mist is een 'kapstok'- bepaling die het mogelijk maakt dat aan de GR GGD taken kunnen worden opgedragen die niet in de GR benoemd zijn. Met deze 'kapstok' bepaling wordt gegarandeerd dat elke collegezaak die binnen het in de GR GGD beschreven doel valt, kan worden opgedragen aan de GR GGD. Hiervan is dan slechts noodzakelijk dat de colleges daartoe een gelijkkluidend besluit nemen. Uiteraard is het niet mogelijk om zonder overleg met het bestuur van de GR GGD hiertoe over te gaan, aangezien een uitbreiding van taken ook gevolgen heeft voor de uitvoering en de organisatie die uitvoert.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Instemmen met de nieuwe conceptregeling en het uittreden van de raad hebben geen financiële gevolgen voor Ouder-Amstel.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

- Ambtelijke werkgroep HGKM Amsterdam-Amstelland
- Directie Juridische Zaken Amsterdam & GGD Amsterdam-Amstelland
- Stuurgroep GR GGD Amsterdam-Amstelland
- Algemeen en Dagelijks bestuur GR GGD Amsterdam-Amstelland

Wat is het vervolg?

Vervolgstappen

- Het college zendt hierbij de conceptregeling naar de raad, met het verzoek geen zienswijze in te dienen. De raad kan besluiten alsnog een zienswijze in te dienen.
- De raden moeten binnen 8 weken na toezending door het college een eventuele zienswijze toesturen of zo spoedig mogelijk kenbaar maken dat zij geen zienswijze wensen te geven.
- Elk college verzendt de binnengekomen zienswijze aan het algemeen bestuur van de GR GGD Amsterdam-Amstelland.
- Het bestuur van de GR GGD Amsterdam-Amstelland verwerkt eventuele zienswijzen al dan niet in de definitieve voorstel tot wijziging van de GR en motiveert waarom deze keuzes zijn gemaakt. Daarna zendt het algemeen bestuur

de (eventueel gewijzigde) conceptregeling aan de colleges met het verzoek het formele besluitvormingstraject tot GR-wijziging te starten.

- Elk college vraagt toestemming aan de raad om het besluit te nemen de GR te wijzigen zoals opgenomen in de conceptregeling (de raad heeft daarvoor 13 weken de tijd nadat het college toestemming heeft verzocht);
- Elke raad besluit tot toestemming voor het college om de GR te wijzigen overeenkomstig de daartoe opgestelde conceptregeling (alleen mogelijk tot het verlenen van toestemming of niet, voorstellen tot inhoudelijke wijziging van de regeling is niet meer mogelijk dat dient bij de zienswijze-procedure te gebeuren).
- Daarna neemt elke raad voor zich het besluit tot uittreding als deelnemer uit de GR GGD Amsterdam-Amstelland. NB: deze uittreding heeft geen financiële gevolgen en leidt niet tot vermindering van het aantal deelnemers. De uittredingsregeling hoeft daarom niet toegepast te worden.
- Nadat elke raad toestemming heeft gegeven aan het college tot wijziging van de GR, besluit elk college in de eerstvolgende vergadering de GR te wijzigen.
- Nadat elk college het besluit tot wijziging van de regeling heeft genomen kan overeenkomstig de bepalingen in de Wgr de gewijzigde GR worden bekendgemaakt, waarna de gewijzigde regeling in werking treedt.

Hoe monitoren en evalueren we?

In de nieuwe GR is een artikel opgenomen over evaluatie. Hierover zat nog geen artikel in de oude GR. Er is opgenomen dat de regeling periodiek wordt geëvalueerd en dat het bestuur besluit over de precieze invulling van de evaluatie, die zowel kan gaan over het proces als over de inhoud van de samenwerking die in deze regeling is vastgesteld.